

Tab. 2: Databáze identifikovaných znaků historické kulturní krajiny, které definují jednotku Krajina sv. Prokopa.

Vrstva	Název	Znak	Datace	Katastrální území	Stav	Popis
1 stavby	Sázavský klášter	klášter	1009/1032	Černé Budy	existující	Dle legendy byl klášter založen podle benediktinské řehole sv. Prokopem, který se stal jeho prvním opatem a který zde zemřel a byl pohřben (Dvořák, 1909; Vaněček, 1904; Krásl, 1895; Remešová, 1953). Původně byla liturgie sloužena ve staroslověnětině, od poloviny 11. stol. latinsky (Dvořák, 1909; Dvořák, Holečková, 2008). Již za Prokopova života se klášter stal významným poutním místem (Vaněček, 1904; Sommer, 2006). Nejstarší stavby na místě dnešního kláštera byly románské, další stavby byly raně gotické. Klášter byl přestavován ve vrcholné gotice (huť Matyáše z Arrasu, 2. pol. 14. stol.). Součástí kláštera byly i hospodářské budovy (chlěvy, kolny, sýpky), řemeslné dílny, škola a umělecké dílny, hospital/nemocnice, kuchyň, spižirna, dormitář, ambít, zahrada se studnou, koupelna, společná jídelna a modlitebna, zahrady (Krásl, 1895). Za husitských válek byl vyrabován a poničen, poté dále chátral. Klášter oživila barokní přestavba ve 2. pol. 17. stol. Zrušen byl za Josefa II. (1785) a změněn na zámek (Dvořák, Holečková, 2008). Zámek byl kolem roku 1860 přestaven novorenesančně (Poche et al., 1980).
2 stavby	Kostel Panny Marie a sv. Jana Křtitele	kostel	1035	Černé Budy	zaniklý	V kostele bylo původní místo hrobu Prokopa, který se stal cílem poutníků a zázraků. Původně to byl trojlodní dřevěný kostelík, první z kostelů v areálu Sázavského kláštera, koncem 11. stol. přestavěn na kamenný románský a později gotický chrám. Gotická úřestavba probíhala na přelomu 14. a 15. stol., podílela se na ní huť Matyáše z Arrasu, ale nikdy nebyla dokončena. V 16. stol. z důvodu havarijního stavu kostela Prokopovy ostatky přeneseny na Pražský hrad (Dvořák, Holečková, 2008; Vaněček, 1904; Krásl, 1895; Sommer, 2006; Sláma, 2006; Poche et al., 1980).
3 stavby	Kostel sv. Kříže	kostel	1070	Černé Budy	zaniklý	Kamenný kostel na půdorysu lístkového kříže, který stál v laické osadě na severní straně klášterní zahrady. Vysvěcen r. 1070, zanikl zřejmě na počátku 15. stol. Dnes odkryty základy (Poche et al., 1980; Dvořák, Holečková, 2008). Jedná se o významnou součást areálu Sázavského kláštera, který je spojen s působením sv. Prokopa.
4 stavby	Kostel sv. Prokopa	kostel	1094	Černé Budy	existující	Klášterní kostel vznikl oddělením nedostavěného chrámu Panny Marie. Původně gotický (chór původně z 1. pol. 14. stol., zbarokizován), barokně byl celý kostel upraven podle návrhu Vítá Václava Kaňky ve 2. pol. 17. stol. (Poche et al., 1980; Dvořák, Holečková, 2008). V kostele se nachází gotická krypta s relikviemi sv. Prokopa a milostný obraz sv. Prokopa, který je spojován se zázraky (Royt et al., 2013).
5 stavby	Zákolnice	jeskyně	?	Černé Budy	existující	Podle legendy jeskyni obýval sv. Prokop před založením kláštera. Byl zde pokoušen zlými běsi (zpodobňováni jako čert), které však z jeskyně vyhnal a svázal řetězem (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001; Krásl, 1895). Prokop dle pověsti nad jeskyní vystavěl chatrč, kolem vymítal stromy a zoral půdu. K poustevně přicházeli mnozí z okolí činit pokání, někteří Prokopa následovali a usadili se kolem, což byl počátek řeholní komunity (Vaněček, 1904; Dvořák, 1909; Krásl, 1895). Jeskyně je ve tvaru kříže, přírodního původu, druhotně upravována.
6 stavby	Hospodářský dvůr s pivovarem	hospodářský dvůr	17. stol.	Černé Budy	existující	Barokní hospodářský dvůr s pivovarem přináležející ke klášteru, později přestavován. Dnes v torzálním stavu (Dvořák, Holečková, 2008; Sommer, 2006). Jedná se o významnou součást areálu Sázavského kláštera, který je spojen s působením sv. Prokopa.
7 stavby	Vosovka	studánka	?	Sázava	existující	Název Vosovka je odvozen od osiky, která od nepaměti stávala nad pramenem. Osika dle pověsti vyrostla z osikové hole, kterou Prokop požehnal studánce a poté ji zarazil do země (Dvořák, Holečková, 2008). Dle legendy se u studánky Vosovky setkal Prokop s knížetem Oldřichem, který sem zabloudil při lovu. Prokop dal v misce Oldřichovi napít ze studánky vody, která se zázrakem změnila ve víno. Na svátek sv. Prokopa se u studánky konaly mše a začínaly zde poutě do Sázavského kláštera (Vaněček, 1904; Krásl, 1895).
8 stavby	Kamenná křtitelnice s otiskem čertova drápu	Boží muka / výklenková kaple	?	Sázava	existující	Dle pověsti Prokop křtil vodou z nedaleké studánky Vosovka zástupy pohanů obrácených na víru (Dvořák, Holečková, 2008).
9 stavby	Kaple sv. Prokopa	kaple	2. pol. 18. stol.	Sázava	existující	Barokní kaple z 2. pol. 18. stol. při studánce Vosovka (Poche et al., 1980). Kaple nese nápis upomínající na setkání Oldřicha s Prokopem. Na oltáři kaple je umístěna soška světce s koflíkem v ruce, jak pohlíží na sochu Oldřicha s toulcem a šípou (Krásl, 1895).

	Vrstva	Název	Znak	Datace	Katastrální území	Stav	Popis
10	stavby	Lázně u Vosovky	lázně	1713	Sázava	zaniklý	Roku 1713 vznikly z iniciativy mnichů sázavského kláštera v blízkosti pramene Vosovka lázně, kde se nabízela koupel v kádích se studenou a horkou vodou. Lázně byly součástí areálu kolem studánek Vosovky, která hrála důležitou roli v prokopských legendách. V druhé pol. 18. stol. byly lázně rozšířeny, počátkem 20. stol. však byly z důvodu stavby železnice zrušeny, lázeňský dům roku 1901 zbourán (Dvořák, Holečková, 2008; Krásl, 1895).
11	stavby	Rakovka	studánka	?	Sázava	existující	Další ze studánek spojených s legendou o sv. Prokopovi. Přírodní vývěr pramene na východní straně vrchu Bílý kámen u Sázavy, nachází se v bezprostřední blízkosti Prokopova lože (Dvořák, Holečková, 2008; Dvořák, 1909; Krásl, 1895).
12	stavby	Prokopovo lože	kámen	?	Sázava	existující	Kámen s prohlubní; dle legendy zde Prokop uleh a ponořil se do modliteb, až kámen začal žářem jeho těl měknout a vytvořil prohlubeň (Dvořák, Holečková, 2008; Dvořák, 1909; Krásl, 1895).
13	nevegetační liniové části	Čertova brázda	terénní útvar	?		existující	Jedná se o liniový terénní útvar mezi Sázavou a Chotouň v délce 21 km. Průměrná šířka je 14 m, hloubka 2 až 6 m pod úroveň terénu s rovným dnem a šikmo stoupajícími stěnami (Dvořák, Holečková, 2008). Dle legendy brázdu vyoral čert, kterého Prokop zapřáhl do pluhu a poháněl jej berlou/křížem (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001; Dvořák, 1909; Krásl, 1895). Jiná legenda vypráví, že po prohrané bitvě u Lipan tekla Čertovou brázdou krev padlých husitských bojovníků stěžovat si sv. Prokopu do Sázavy (Bernat, Štědra, 2003). Trasa Čertovy brázdy byla trasou putování během červencové prokopské poutě, která byla ještě před 100 lety živá (Kroča, 2001). Původní výrazný terénní útvar se dodnes dochoval pouze v několika úsecích (zarostlá proláklina severně od Mělníka v lokalitě Na Hrbech; 360 m dlouhý úsek severovýchodně od vsi Mělník v lese před Moštickou hájovnou; 10 rovnoběžných příkopů mezi Moštickou hájovnou a hájovnou Kachní louže; soustava souběžných úvozů severně od Radlic nad levým břehem Bachovického potoka stoupající směrem ke Krymlovu) (Dvořák, Holečková, 2008).
14	prostor	Votočnice	místní název	?	Černé Budy	existující	Dle prokopských legend louka u Sázavy, kde se měl čert otáčet, když zapřažen do pluhu oral Čertovu brázdu (Dvořák, Holečková, 2008).
15	stavby	Pomníček železného pluhu	pomník	19. stol.	Černé Budy	existující	Pomník při ústí Čertovy brázdy na louku Votočnici (Dvořák, Holečková, 2008), připomíná legendu o vyorání Čertovy brázdy.
16	stavby	Výklenková kaplička sv. Prokopa	kaple	1890	Černé Budy	existující	Sloupová výklenková kaplička asi z roku 1890 s obrazem sv. Prokopa držícího na vodítku čerta, návrh vytvořil zřejmě malíř Soběslav H. Pinkas (Štědra et al., 2008; Dvořák, Holečková, 2008). Stojí při ústí Čertovy brázdy na Votočnici.
17	cesta	Křížová cesta	křížová cesta	cca 2000	Černé Budy	existující	Novodobá křížová cesta podél Čertovy brázdy od Votočnice k Mělníku s 14-ti zastaveními (Dvořák, Holečková, 2008). Vytvořena na paměť sv. Prokopa.
18	stavby	Pramen u Čertovy brázdy	studánka	?	Černé Budy	existující	Studánka u novodobé křížové cesty a Čertovy brázdy (Dvořák, Holečková, 2008); upomínka na sv. Prokopa.
19	osídlení	Mohyly u Mělníka	mohyla/hradiště	2. pol. 9. stol. až poč. 10. stol.	Černé Budy a Mělník nad Sázavou	existující	Výrazný útvar u Čertovy brázdy. Ve dvou řadách se nad nehlubším zářezem Čertovy brázdy nachází skupina 14 mohyl, tvořící tzv. mohylník, další vyvýšeniny se pak nacházejí v jeho blízkém okolí. Jedná se o slovanský způsob pohřbívání do sružených mohylových pohřebišť z 2. poloviny 9. století až počátku 10. století (Dvořák, Holečková, 2008).
20	prostor	Dobré Pole	místní název	1327	Dobré Pole u Vitic	existující	Vesnice u Čertovy brázdy, kde se čert ptal Prokopa, jak jsou daleko, ten mu odvětil „v dobré půli“ (Dvořák, Holečková, 2008).
21	stavby	Trucovna	hostinec	?	Bělokozly	existující	Dle pověsti Prokop nutil čerta orat i na levé straně řeky Sázavy, ale unavený čert trucoval, že dál nepůjde – Prokop mu nechal postavit hospodu, aby se zde unavený čert osvěžil: formanská hospoda Trucovna v Bělokozlech (Dvořák, Holečková, 2008).
22	stavby	Prokopský dvůr	hospodářský dvůr	17./18. stol.	Chotouň	existující	Místo údajného narození sv. Prokopa (Dvořák, Holečková, 2008). Statek vedle kostela v Chotouň, v jádru barokní, upravován v 19. stol. (Poche et al., 1977).
23	stavby	Žulový patník	Boží muka / výklenková kaple	?	Chotouň	zaniklý	Patník s prohlubní na vrcholu stál u vjezdu do Prokopského dvora, dle legendy upomínal na první setkání Prokopa s čertem. Mladík Prokop svázal z lesa dříví a čert ulomil zadní kolo vozu. Prokop donutil čerta, aby svým tělem rozbité kolo nahradil. Při vjezdu do dvora přirazil vůz čerta k nárožnímu patníku, na kterém zůstal otisk čertovy zadnice. Patník byl v době konání svatoprokopských poutí hojně navštěvován poutníky. Patník byl v 60. letech 20. století odstraněn z dopravních důvodů (Dvořák, Holečková, 2008).

	Vrstva	Název	Znak	Datace	Katastrální území	Stav	Popis
24	stavby	Kostel sv. Prokopa	kostel	poč. 18. stol.	Chotouň	existující	Roku 1584 byla z iniciativy Doroty Skořepové ze svobodného dvorce v Chotouni postavena kaple sv. Prokopa pod starou lipou v místě, kde dle legendy Prokopova matka porodila (Dvořák, Holečková, 2008; Royt, 2001; Krásl, 1895). V 17. století majitel Prokopského dvorce Berka z Dubé nahradil kapli honosnějším kostelem (nad vchodem v průčelí kamenný znak Berků z Dubé). Stavbu kostela však dokončil až další majitel dvorce, Jan Mladota ze Solopisk, který počátkem 18. století přizval ke stavbě Jana Blažeje Santiniho Aichela. Kostel sv. Prokopa s půdorysem osmicípé hvězdy (věž kostela dostavěna až po roce 1900) se stal místem konání svatoprokopských poutí (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001; Krásl, 1895; Poche et al., 1977).
25	stavby	Prokopka	studánka	?	Chotouň	existující	Přírozený vývěr pramene. Legenda uvádí, že pramen našel Prokop jako dítě prutem tam, kde jini vodu nalézt nemohli (Vaněček, 1904; Krásl, 1895). Původně byl pod sochou sv. Prokopa. Dnešní poloha studánky je posunuta, má podobu trubky vyvěrající z tůňky. Voda ze studánky dle pověsti zahání choroby a zlé duchy (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001; Krásl, 1895).
26	stavby	Lázně u Prokopky	lázně	pol. 18. stol.	Chotouň	zaniklý	Před rokem 1764 byly u studánky Prokopky, kterou měl dle legendy nalézt sv. Prokop, vystavěny lázně na omývání nemocných údů (Royt et al., 2013).
27	stavby	Socha sv. Prokopa	socha	1708	Chotouň	existující	Barokní socha sv. Prokopa (1708) orajičio s dvojicí čertů, které pohání křížem (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001; Krásl, 1895; Poche et al., 1977). Původně stála nad studánkou Prokopkou; dnes je o kus posunuta, ale stále na návsi v Chotouni.
28	osídlení	Homole	mohyla/hradiště	cca 700 př. Kr.	Chotouň	existující	Dle legendy zde Prokop dokončil orbu s čertem. Homole vznikla navršením hlíny, kterou Prokop oškrábal z rádlá. Z otky pluhu, kterou poté zarazil do země, vyrostl dub (Dvořák, Holečková, 2008; Kroča, 2001). Dub se na vrcholku Homole nacházel ještě koncem 19. století (Dvořák, Holečková, 2008). Pravěká mohyla Homole je datována archeologicky do období bylanské kultury (cca 700 př. Kr.). V současné době je vysoká 4 – 5 m, odhaduje se však, že původní rozměr byl vyšší.
29	stavby	Boží muka na Homoli	Boží muka / výklenková kaple	1808/1841	Chotouň	existující	Na vrchole mohyly Homole stojí kamenná boží muka z roku 1808 či 1841, kdy nahradila dřevěný kříž (Dvořák, Holečková, 2008; Krásl, 1895). Souvisí s legendou o vzniku Čertovy brázdy.
30	prostor	U Brázdy a U Čertovy brázdy	místní název	?	Chotouň	existující	Souvisí s legendou o vzniku Čertovy brázdy. Místní název polí jižně od Homole u Chotouně, kde byla Čertova brázda zachována nejdéle, resp. je zmiňována ještě v roce 1903 jako hluboce zařízlá úvozová cesta (Dvořák, Holečková, 2008). Dnes je viditelná jen na šikmých leteckých snímcích.
31	stavby	Prokopova studánka	studánka	?	Lipany u Vitic	zaniklý	Studánka v centru obce Lipany, která nesla na jeho paměť jméno sv. Prokopa. Zanikla přestavbou špýcharu (Dvořák, Holečková, 2008).
32	stavby	Prokopova studánka	studánka	?	Lipany u Vitic	zaniklý	Studánka, která nesla na jeho paměť jméno sv. Prokopa. Nacházela se při silnici od Lipské hory do Lipan, dnes je zde pomník padlým ve 2. světové válce (reliéf ruského vojáka a dívky) (Dvořák, Holečková, 2008).
33	stavby	Kostel sv. Bartoloměje	kostel	1. pol. 14. stol.	Třebovle	existující	(Bartoloměj z „bar tolmai“ = syn vyorávače brázdy; sv. Bartoloměj podobně jako sv. Prokop léčil nešťastníky posedlé ďáblem) (Dvořák, Holečková, 2008). Raně gotický kostel z třetiny 14. stol. V průběhu 60. let 19. stol. upravován. Jednoduchá orientovaná stavba s obdélnou lodí a pravoúhlým, téměř čtvercovým presbytářem, po jehož jižní straně je připojena sakristie (Poche et al., 1982; Dvořák, Holečková, 2008).
34	stavby	Zvonice kostela sv. Bartoloměje	zvonice	1660	Třebovle	existující	(Bartoloměj z „bar tolmai“ = syn vyorávače brázdy; sv. Bartoloměj podobně jako sv. Prokop léčil nešťastníky posedlé ďáblem) (Dvořák, Holečková, 2008). Samostatně stojící barokní zvonice z roku 1661.
35	stavby	Zámek Sázavský dvůr	zámek	po 1757	Třebovle	existující	Zámek byl majetkově spojen se Sázavským klášteřem. Barokní zámeček z poloviny 18. stol. byl postaven patrně na místě starší tvrze (Poche et al., 1982). Po roce 1772 se majitelem zámku a dvora stal opat Sázavského klášteřa Leandr Kramář, který nechal obytnou budovu barokně upravit. Po roce 1811 zámeček sloužil pro potřeby správy panství a po roce 1949 jako internát zemědělského učiliště. V současnosti je dvoukřídlá patrová budova s průjezdem v bočním křídle bez využití.
36	stavby	Socha sv. Prokopa	socha	pol. 18. stol.	Klášteřní Skalice	existující	Barokní socha sv. Prokopa (Dvořák, Holečková, 2008).
37	prostor	U sv. Prokopa	místní název	?	Klášteřní Skalice	existující	Místní název pole v Klášteřní Skalici u sochy sv. Prokopa (Dvořák, Holečková, 2008).

	Vrstva	Název	Znak	Datace	Katastrální území	Stav	Popis
38	osídlení	Hradisko sv. Jiří	mohyla/hradiště	10. stol.	Kouřim	existující	V 10. století bylo na levém břehu potoka Výrovka vybudováno přemyslovské hradisko sv. Jiří. Původně zde stávaly kostely sv. Klimenta a sv. Jiří z přelomu 10. a 11. století. Kostel sv. Klimenta zanikl v polovině 17. stol., kostel sv. Jiří byl zbořen kolem r. 1830. Hradisko bylo pod správou Břevnovského kláštera. Je možné spekulovat, že právě zde získal Prokop kněžské vzdělání (Dvořák Holečková, 2006), poté zde patrně působil jako hradský kněz (Sommer, 2006). Hradisko bylo opuštěno ve 13. století, kdy Přemysl Otakar II. založil královské město Kouřim (Poche et al., 1978; Dvořák, Holečková, 2008).
39	prostor	Rybník sv. Prokop	místní název	?	Ždánice u Kouřimi	existující	Rybník na potoce Střebovka, který nese na jeho paměť jméno sv. Prokopa.
40	stavby	Habrovka	studánka	?	Čeřenice	existující	Studánka, na jejímž průčelí je kresba sv. Prokopa čtoucího bibli. Dle pověsti zde Prokop odpočíval žiznivý po únavné cestě. Udeřil opatskou habrovou holí do země, ze které vytryskl pramen. Prokop poté zarazil hůl vedle do země, vyrostl z ní Čeřenický habr (roku 1994 zničen kulovým bleskem) (Dvořák, Holečková, 2008).
41	stavby	Čertův kámen	kámen	?	Čeřenice	existující	Kámen, do kterého dle legendy čert otiskl své kopyto a Prokop svůj kříž (Dvořák, Holečková, 2008).
42	osídlení	Dojetřické hradiště	mohyla/hradiště	přelomu 8. a 9. stol.	Sázava	existující	Hradiště se nacházelo na ostrožně na levém břehu Sázavy v lokalitě Na Šancích (též Na Dojetřicku, Nad Vosovkou). Jednalo se 12 ha dvojdílné opevněné hradiště, které střežilo brod přes Sázavu. Je možné, že toto hradiště bylo shodné s hradištěm Milobuzy zmiňovaným v svatoprokopských legendách (Dvořák, Holečková, 2008; Sommer, 2006).
43	osídlení	Hradiště Na Skále pod Vraníkem	mohyla/hradiště	9. stol.	Ledečko	existující	Raně středověké hradiště. Je možné, že toto hradiště bylo shodné s hradištěm Milobuzy zmiňovaným v svatoprokopských legendách (Sommer et al., 2006).
44	osídlení	Černé Budy	mohyla/hradiště	?	Černé Budy	existující	Zatím nedatované hradiště na skále nad meandrem Sázavy. Zdejší nálezy keramiky patří pozdní době kamenné, mladší době bronzové a ranému středověku. Je možné, že současná podoba vrcholové části je pozůstatkem až vrcholně středověkého opevněného objektu, který byl postaven v ploše staršího hradiště. Je možné, že toto hradiště bylo shodné s hradištěm Milobuzy zmiňovaným v svatoprokopských legendách (Kadlec in Sommer et al., 2006).
45	stavby	Boží muka se sv. Prokopem	Boží muka / výklenková kaple	19. stol.	Hradové Skřimelice	existující	Boží muka s reliéfem sv. Prokopa na rozcestí polních cest od Hradových Skřimelic k Stříbrné Skalici a Sázavě.
46	stavby	Kostel sv. Petra a Pavla	kostel	11. stol.	Chotouň	zaniklý	Ve středu Chotouně stál gotický kostel sv. Petra a Pavla ze 14. stol, mohl být na místě kostela, který existoval patrně již za života sv. Prokopa (Dvořák, Holečková, 2008). Během třicetileté války byl poničen požárem (1644) a následující roky chátral. Opraven byl v roce 1664, kdy byly mj. pořízeny nové zvony (sv. Michal, sv. Petr a Pavel, sv. Prokop). V následujících letech byl kostel přičleněn k faře ve Skramnicích a chátral. Kostel byl roku 1816 zbořen, zvonice kostela zbořena roku 1900 (Poche et al., 1977; Dvořák, Holečková, 2008; Krásl, 1895).
47	stavby	Obelisk na paměť kostela sv. Petra a Pavla	obelisk	19. stol.	Chotouň	existující	Obelisk na paměť zbořeného kostela sv. Petra a Pavla v Chotouni (Sommer, 2007).
48	stavby	Železný křížek	kříž	1891	Chotouň	existující	Souvisí s legendou o Čertově brázdě. Železný kříž na kamenném podstavci z roku 1891 v místě, kde Čertova brázda protíná silnici z Chotouně do Třebovle (Bernat, Štědra, 2003; Dvořák, Holeček, 2008).
49	stavby	Prokopský kříž	kříž	1849	Chotouň	existující	Kamenný kříž postavený obcí Chotouň v den sv. Prokopa roku 1849.
50	stavby	Kaple sv. Prokopa	kaple	1. pol. 18. stol.	Vlkančice	existující	Kaple sv. Prokopa byla postavena v první polovině 18. století, zřejmě na místě starší kaple. Původně zde byla umístěna kopie milostného obrazu sv. Prokopa (Royt et al., 2013; Štědra et al., 2008).
51	vegetační liniové části	Alej k Vosovce	alej	?	Sázava	existující	Součást areálu kolem studánky Vosovka, která je významná pro svatoprokopskou legendu. Alej od silnice Na Důlích k Vosovce.
52	vegetační liniové části	Alej od Vosovky podél Sázavy	alej	?	Sázava	existující	Součást areálu kolem studánky Vosovka, která je významná pro svatoprokopskou legendu. Lipová alej vede podél nábřeží Sázavy od Vosovky k mostu přes řeku, část se jmenuje Prokopovo nábřeží.
53	prostor	Prokopovo nábřeží	místní název	cca 2000	Sázava	existující	Novodobý místní název upraveného nábřeží Sázavy s alejí na sázavském/levém břehu řeky. Na paměť sv. Prokopa nese jeho jméno.

	Vrstva	Název	Znak	Datace	Katastrální území	Stav	Popis	
	54	vyhlídkový bod	Vyhlička u altánu	vyhlídkový bod	?	Sázava	existující	Výhled na Sázavský klášter a Černé Budy z protějšího svahu řeky Sázavy, tj. místo významného výhledu na ústřední část krajiny sv. Prokopa. Osazeno novodobým altánem (Štědra et al., 2008).
	55	stavby	Kaple sv. Prokopa	kaple	1. pol. 19. stol.	Radvanice nad Sázavou	existující	Výklenková zděná kaple s kopii milostného obrazu sv. Prokopa z 1. poloviny 19. stol. (Štědra et al., 2008).
	56	dominanta	Homole	dominanta	cca 700 př. Kr.	Chotouň	existující	Dominantní zakončení Čertovy brázdy u Chotouň (viz 28).
	57	prostor	Trapilka a kuželník sv. Prokopa	místní název	?	Vlkančice/Černé Budy/Stříbrná Skalice	existující	Podle legendy hlál sv. Prokop po orbě v čertem kuželky na rovině mezi Vlkančicemi a Sázavou. Kuželky padaly ze svahu na louku u Vlkančického/Nučického potoka. Prokop dle legendy přinutil čerta běhat pro kuželky, které spadly při hře na kuželníku sv. Prokopa (Štědra et al., 2003; Štědra et al., 2008). Místní název Trapilka je stále zaznamenán v základní mapě 1:10000.
	58	osídlení	Radlice	místní název	1228	Radlice u Barchovic	existující	Vesnice na trase Čertovy brázdy, kde dle legendy sv. Prokop orající s čertem brázdu ulomil o skálu radlici a donutil čerta, aby ji vyměnil (Honsová, 2018).
	59	stavby	Sbor opata Prokopa				existující	Sbor Cirkve československé husitské byl postaven v letech 1938 až 1941 na levém břehu řeky Sázavy ve funkcionalisticko-konstruktivistickém stylu podle projektu architekta Emanuela Pechara (Kuča, 2004; Štědra et al., 2008). Na paměť sv. Prokopa nese jeho jméno.
	60	prostor	Oldřichovo nábřeží	místní název	cca 2000	Sázava	existující	Novodobý místní název upraveného nábřeží Sázavy na sázavském/levém břehu řeky; pokračování Prokopova nábřeží za mostem, který úhýbá přes řeku. Pojmenováno v návaznosti na legendu o sv. Prokopovi a knížeti Oldřichovi.
	61	dominanta	Lipská hora	dominanta	?	Lipany u Vitic	existující	Lipská hora (366 m n. m.) tvoří dominantu východního Polabí. Čertova brázda prochází téměř přes její vrchol. Roku 1434 se zde odehrála bitva u Lipan mezi radikálními husity na straně jedné a umírněnými kališníky a katolíky na straně druhé. Dle pověsti po bitvě tekla Čertovou brázdou krev padlých bojovníků do Sázavy žalovat sv. Prokopovi na jeho hrob (Dvořák, Holečková, 2008; Otcové OSBM, 2003). Se sv. Prokopem bývá dáván do souvislosti i husitský vojevůdce Prokop Holý, který v bitvě u Lipan velel sitorčím vojskům a padl zde. Roku 1870 se zde konal tábor lidu, který kromě státoprávních požadavků připomínal i výročí sv. Prokopa (Krásil, 1895) a bitvy u Lipan.

Seznam literatury je přiložen v textové zprávě.